

מדינת ישראל.
סכנסה.

ר.ט.

פרוטוקול מ'ח' 65/7
מיסיבת ועדת הכספים, שנתיימה ביום ג'
ז' באדר תשס"ו (1.3.55) בטעה 8.30

י. גורי - היו"ר
מ. חזני
ק. לוז
א.מ. גניחובסקי
ט. דיין
ח. רובין
א. סטופ
ח. אריאב
ח. למדן
י. בדר
י. פורדר
ז. ספר
ט. בז'רנו
א. הרצפלד

נוכחים:

מר ז. סוזאייב - סגן סר המסחר והתעשייה
מר הפסמן - המזכיר הכללי של מסרד
המסחר והתעשייה.
מר בויאר - מסרד המסחר והתעשייה
ד"ר ארנון - מסרד האוצר
מר בן-דרור - מסרד האוצר

מוזמנים:

ט. בזק - מזכיר הוועדה.

המשך הדיון בתקצוב ההוצאה לסנת 1955/56.
(מסרד המסחר והתעשייה).

סדר-היום:

=====

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

ח. דיין:

הצעה לסדר. לרגל ראשית בצורת והמצב החמור שכבר נוצר בכמה וכמה מקומות בארץ, אני מציע באחת מישיבות הסבוע הבא להזמין לישיבת הוועדה את באי-כוח מסרד הארנונה, אשר אינו מתחשב כלל במצבם של היטובים, וממשיך כרגיל בעבודתו, הוא מעכב, דורש כסף - גם כשאין לחם ביטוב. חוטבני סאנו הייבום לברר אחם את הדברים.

היו"ר י. גורי:

אני מקבל את ההצעה. חוטבני כי טוב יהיה לערוך את הדיון בנוכחות שר האוצר, או -

ממלא מקומו.

אנו נכנסים עכשיו לדיון בתקציב מסרד המסחר והתעשייה. אני החלטתי כי לגבי שלוחה מסרדים - מסרד המסחר והתעשייה, מסרד החקלאות ומסרד העבודה, אנו נצמיד את הדיון בתקציב לדיון בפרקים המתאימים בהצעת תקציב הפיחות.

מסרד המסחר והתעשייה - 4,010,000 ל"א

ק. לוז:

ברצוני לקבל פרטים על עבודתה של היחידה לתיאום מחירים, ביחוד לגבי קביעת מתח הרווחים בכל שלבי היבוא, השווק והייצור. אם מדובר על מצרכים הנמצאים עדיין בקצוב, הריני מבין זאת; אם יש דבר נוסף - אבקש לקבל הסבר. כמה בדיוק עוסקת המחלקה המספלת בהיחוד?

סחורות מבאי-המכס?

האם קיים פיקוח על טוב המוצרים ליצוא ועל

טיב האריזה?

אשר לחסכון המסחרי - האם חלה הפחתה בשימוש

בקמח ובלחם מאז טונו המחירים?

האם המחלקה העוסקת בחקר השווקים עוסקת זאת רק

בטח התעשייה או גם בטחים אחרים?

מה נתחדש בענין הסקרפים?

ט. דיין:

מהי מדיניות מסרד המסחר והתעשייה בענין

עידוד התצרוכת המקומית וצריכתה ופחות יבוא?

למשל הסקרפים המובאים לארץ הם מכה עזה לחקלאות. נוסף על כך ישנם

זיופים בקטר לסקרפים, שזולחים חבילות על שם "נפטות מתות". מה נעשה

לחיסול נגע זה? מה עושים בקטר לזיוף המזון עצמו?

מה עושה מסרד המסחר והתעשייה בענין הקרטלים?

מדוע מודיעים בגלוי מדי פעם בפעם על כמות

המלאי במצרך יטודי זה או אחר הנמצא בארץ. חוטבני סאסור לעשות זאת,

מבחינה בטחונית.

א.מ. גניחובסקי:

בקטר להסכמים מסחריים משתתפים שר החוץ,

שר המסחר והתעשייה ושר האוצר. מדוע אי אפשר

לרכז את הדברים במסרד אחד?

היו"ר י. גורי:

כאשר צריך לכרות הסכם מסחרי, ברור שקיימות

בעיות פוליטיות, קיימות גם בעיות פיננסיות

וגם בעיות מסחריות. אינני מעלה על דעתי שיכול להיות אחרת ואינני מבין

מהי טאלתו של חבר-הכנסת גניחובסקי.

א.מ. גניחובסקי:

אני חושב שאנו טובלים מן הפיצול בטחילים

טונים וחטובים של חיינו, וצריכה להיות דאגה

לריכוז הדברים. אותו דבר גם בקטר לייצור. מי מנהל את עידוד הייצור,

מי מטפל בייצור, מי אחראי לייצור? טאלתי מכוונת גם בדבר חקר השווקים,

טגם פעולה זו מפוצלת ביותר ויש לרכז. כן מכוון אני את טאלתי גם

לגבי יבוא ויצוא - רטיונות וכד'. מי ממונה על כך?

זיופי המזון זהו דבר חמור ביותר, אבל דבר

גרוע עוד יותר הוא חוסר שמירה על כטרות מצרכי המזון. האם מסרד

המסחר והתעשייה אינו יכול לנקוט בטוח פעולה, כדי להסתלט על ההגינה

של המזון? אנו עומעים כי 70% מהטחילה הבלתי כטרה הם סוטים, חמורים

וגמלים, ומגייסים בטר זה גם במסעדות מפוארות ודבר לא נעשה לפנוע זאת.

בירושלים במסעדה אחת כבר אכלו אפילו בסר חתולים, אני חושב שאין
ום מדינה, בה ישנו ריכוז כזה של הטקף והטמא כמו במדינת ישראל.
מה נעשה בקשר להחלטות בענין החזיר?
האוכל במטבחים במקומות העבודה, מה

נעשה בטבח זה?

האם ישנו פיקוח על טיב מוצרי העטייה.
גם בטבח זה ישנם זיופים רבים, לדוגמה נורות חטל מבי"ח"ר "אור ים".
מדוע מתבטא הסעיף מלאכה ותעסוקה בית

בסכומים כה קטנים?

ענין התיירות, אין נותנים את תשומת לב
לתיירות בארץ מבחינת ארץ הקודש - מה נעשה בטבח זה?
האם התפר היחס במסרדי הממסלה לאזרחים?
האם התפר המצב בענין הסחבת?

מ. חזני:

תכנון ופיתוח התעטייה. מה עשה מסרד המסחר
והתעטייה בקשר לקביעת קווים יסודיים

לתכנון ופיתוח התעטייה?

באיזו מדה מתואם היבוא בין הרשויות המוסמכות?
מה מדת התיאום בין המרכז ליבוא לבין

האיגוד למען תוצרת-הארץ?

המחלקה לקביעת מתח המחירים ואגף המחירים.

האם זוהי מחלקה לצרכים מדעיים-עיוניים או מעשיים-תכליתיים? מה הם
המקרים בהם ניסה המסרד להוריד מתח רווחים לאחר שהגוף הזה הגיע למסקנה
שהמתח הוא גבוה מדי?

אשר ליבוא - מה מובא על-ידי הממסלה במיטריף

בעיקר במזון, ומה על-ידי חברות על יסוד הקצבות? האם יש הבדל במחיר
היבוא היסיר של הממסלה לגבי היבוא של יבואנים אחרים? האם יש הבדל
בטיב היבוא?

היו מקרים שניתנו רט ונות ליבוא חמורת

יצוא והיצוא לא בוצע. האם ישנם מקרים כאלה, כמה, ומה עושה המסרד
כדי למנוע מקרים מסוג זה?

בחול"ל מתלוננים במקרים רבים על טיב ירוד

של התוצרת שלנו. מה עושה המסרד כדי לשמור על טיב מתאים של היצוא?
אשר לחקר הטרוקים, מה נעשה כדי להרחיב את

מעגל הארצות, ולא לצמצם את היצוא שלנו בארצות מעטות, אם קורה מסהו
בארץ אחת (תורכיה) הרי זה פוגע בחלק ניכר של היצוא?

מה מדת התיאום בין חטיבת המזון במסרד

המסחר והתעטייה, לבין מסרד החקלאות? מי קובע במקרי חלוקי דעות?
מה עושה המסרד כדי להגביר צריכת מזונות

מתוצרת-הארץ?

האם הקטנת הסובסידיה ללחם הקטינה את התצרוכת?

זיופים במזונות - כמה מספטים הוגשו בתקופה

האחרונה, נניח 6 החודשים האחרונים, נגד זייפני מזון ומה הזמן העובר
בין תפיסת זייפן לבין עמידתו למספט, ומה קורה במסך התקופה הזאת?

האם מספיקים בינתיים את עבודתו?

מה דעת המסרד בקשר לגובה הסובסידיות על

חלב, בשנים לב למצב ברפת. האם אין להעלות את הסובסידיה?
מה עושה המסרד, או יחד עם מסרד החקלאות,

בקשר למניעת טחיסת פרות-חלב?

מה עושה המסרד נגד הצפת הארץ בבשר חזיר

על-ידי עובדי האניות? נוסף לזה אני חוזר ומדגיש את כל דבריו של
חבר-הכנסת גניחובסקי, על כשרות וכד'. הוקמה ועדת מסנה של ועדת הפנים

אשר קבעה כי יש צורך לחוקק חוק מיוחד נגד הונאת הצבזב ביחס לכשר
וטרף, כי החוקים והחקנות הקיימים אינם מספיקים. האם התקדם מסהו

בטבח זה?

מה חושבים לעשות בקשר למתן הנחות נוספות

למסקיעים הקטנים?

ישנה טיטה חדשה של בלאי במטק המכוניות.

האם טשה זו מצדיקה את עצמה, ואם כן - האם אין להמליץ על הנהגתה
בכל מסרדי הממסלה?

ח. רובין:

מה טיטת העבודה כדי לקבוע את חכנית היבוא
והתאמתה בין המסרדים השונים בכל טנה, ומי

הקובע במקרים של חלוקי דעות? מה חכנית היבוא לגבי כשר בקצוב?

מה יוטת חלוקת רשיונות היבוא בין היבואנים המבצעים את תכנית היבוא הממשלתית?

בסעיף תכנון ופיתוח מופיעה מסכורת בגובה 30 אלף ל"י. לעומת זאת אינני רואה מה סכום ההוצאות לפעולות. לפי מבט ראשון נראה כי המסכורת היא בטכום גבוה ביחס לפעולות מהי מדיניות הממשלה לגבי חכרות הסקריפ? יחד עם זאת, האם קיים פיקוח על טיב הסחורות של תכרות אלו ועל המחירים? והאם ישנו מיטתו המתעניין בעובדה של פתיחת חנויות רבות המוכרות רק סחורות "סקריפ". האם זה בהתאם לקו הממשלה? בקשר לבדיקת הטיב גם בטחח האטייה הככדה וגם בטחח התעטייה הקלה, מדוע סכומים כה מועטים? מה היקף הבדיקות הנעשות בקשר לטיב התוצרת?

באגף היצוא ישנה סיספרופורציה בולטת בין ההוצאות למסכורת לבין ההוצאות לפעולות.

האם קיימת בקורת על מסקל הלחם, או האם נכון שיטנו הסכם טקט בין מטרד המסחר והתעטייה לבין המאפיות, טבעייה מחיר הלחם נפתרה על-ידי הורדת מסקל הלחם? האם ישנה בקורת על טיב הלחם, האחיד והלבן, ואפילו הלחמניות?

בעיית החלב. עובדה היא כי ילדים אינם רוצים לשתות חלב, כי הוא אינו טעים. האם אין כוונה להגדיל את אחוז הסומן בחלב? מה בקשר לתכנית חלוקת החלב בבקבוקים?

המצב בקשר למכירת בשר חמורים, גמלים וסוסים במסעדות ובחנויות הוא חמור מאד, ומסכן את בריאות הצבחה. מה הפעולות המעטייות של המטרד, בשיחוף מטרדים אחרים או בלעדיהם, כדי למנוע זאת? כדי לסגור מיד מסעדה או מקום בו נמכר בשר מסוג זה? מה עושה המטרד כדי לא לצמצם את היקף פעולתה של המטטרה הכלכלית ומה מדת שיחוף הפעולה בין המטרד לבין המטטרה הכלכלית?

אינני מבין את ההשוואה בין גודל חסיבת המזון לבין היקף פעולתה ותוצאות פעולתה.

חלוקת הלואות מתקציב הפיתוח לתעטייה מזון - איזה כספים חולקו מתקציב הפיתוח בסנה הסוטפת לתעטייה המזון; האם נייחנו הבטחות לקבלת פועלים נוספים עקב ההלואות האלה, כמה פועלים הובטחו וכמה נחבלו?

אני רואה פה הכנסה של 32 אלף ל"י מחבילות סי. אינני רואה טום בטיס חוקי לתשלום זה.

האם אגף המחירים יתקיים גם בסנה הבאה, ולמה הוא כה גדול, לאור עבודתו המעטה. נוכח המדיניות הנוכחית של הממשלה? מה על חוק הקרטליט, אשר הובטח פעם כי יוגט לכנסת תוך 3 חדשים? האם יש בתקציב זה באיזה שהוא מקום סעיף הוצאה של פעולה נגד הקרטליט?

החשבון המסחר. באיזה מדה מובאים בחשבון זה מחירי הטוק העולמי - האם זה על בסיס מחירי הטוק בסנה הסוטפת, או האם נעשה הדבר בטיס לב לתנודות טיכולות להיות. אני חושב למחירי הטוק המופיעים כאן הם גבוהים יותר מאשר מחירי הטקס העולמי ולמעטה לא תוסקע סובסידיה כה גדולה, כמו זו המופיעה כאן. כמה חשבונות מסחריים ישנם, בטם זה או אחר, וכמה הם מכניסים מבלי טזה יופיע בתקציב?

י. פורדר:

אנו נומעים לעתים ממטרד המסחר והתעטייה הצליחו להגביל את מספר הפקידים. אני חושב טזה טוב ויפה, אבל אני בדעה שלא רצוי להגביל גם פעולות, ולי נדמה טיש כמה פעולות הכרחיות, אשר אינן צריכות גם לעלות בכסף רב. אתחיל ביצוא. לדעתי אצלנו חקר הסווקים אינו מפותח די צרכו, ויש להקפיד בו יותר מאמצים. אני, למשל, עדיין לא וותרתי על הטוק האמריקני, ויש לנו אנשים המוכנים לעזור. יש לבדוק את האפשרויות ולהכין תכנית רצינית בטטח זה.

אני מדבר במטך כל הזמן על הצורך בספחת ובתעמולה כלכלית, וזהו דבר טונה לגמרי מאשר התעמולה למען המגביות. יכולים להוציא פרסומים מתאימים ויפיים, עם מספרים טיכוליים להשפיע על בעלי עסק. יש אצלנו התקדמות והתפתחות - מדוע לא נראה זאת, על-ידי דיאגרמות וכדו'?

הוחלט על-ידי הסוכנות לבטל את המחלקה הכלכלית שלה בניו-יורק. בטבילי לא קובע מי צריך לעשות את הפעולה הזאת, אלא הפעולה עצמה, שאני רואה אותה כחטובה, וחושב טמוכרח להיות סט מוסד מסוג זה.

אני חושב שטוב היה לו מוסד כזה היה מתנהל בטיחוף של הממשלה והסוכנות.
ישנה סקירה המופיעה פעם בחדש. לדעתי זהו
דבר טוב מאד ועשרות אנשים קוראים את הפרסומים האלה. אני הצעתי
להשתמש במכשיר הזה בקטר לתעמולה בכל העולם האנגלוסקסי, אולם במקום
זה מחליים זאת.

תכנון התעשייה. אמנם זה דיון נרחב בשטח זה,
אבל יורטה לי להוסיף כמה מלים. אני לא ראיתי הגדלת התעשייה, הרחבת
ענפים. אני למשל חושב שאפשר בהחלט להרחיב את ענף התעשייה לחמרי בנין.
אבל לשם כך לא מספיק שיהיה איזה דוקומנט חצי סודי במסדר ומסחר והתעשייה,
אלא אני רוצה לראות זאת. יש צורך להתחיל בפעולה.

עובדה היא, בקטר לצי לומים שמתוך הזמנות של
960 מליון מרק יש הזמנות (אינני מזכיר על אלה המונחות במסדר המסחר
והתעשייה) בגרמניה, טעברו את כל הסדורים הלוקחים אצלנו כלכך הרבה
זמן, בטכום של 37 מליון מרק. זה פחות מ-10 מליון דולר, וזה מעט מאד.
ישנה אפשרות להגדיל את התעשייה, ועל זה לא יחלוק איתו, ואפשרויות אלו
לא נופלו עד היום. אמנם ניתנה הסברה נכונה על-ידי מר גליקמן, שעל
כל ליקה מהסדורים יש להוסיף עוד 1.20 ל"י ומפני שלאנשים אין סכומים
אלה, ישנם פיגורים. אם אחם חוטבים שהמצב הוא כזה, ואעפ"י כן הצעתי
בענין הקמת חברה ממטלתת היא בניגוד לכל הפרוצדורה, מדוע לא הכנסתם
איזה שהוא סכום בתקציב, כדי לאפשר את ההזמנות?

בתי-מלון ותיירות. נכון שיש ידו בארץ
מספיק בתי-מלון מתאימים לתיירים. אבל אני מציע לכם להיות קצת רחבי-
לב ביחס לתקציב התיירות; זוהי הטקעה פרודוקטיבית.
ישנו יבוא בסכום של 48 מליון ל"י למזון.
כמה מזה קונה הממשלה בעצמה, ואיזה ארטיקלים.

ה. אריאב:

האם ישנו תיאום בין מסדר המסחר והתעשייה לבין
מסדר החקלאות בקטר ליבוא מזון?
האם ישנו כבר איזה סידור מרכזי בקטר לרשימות
היבוא. האם מסדר מסחר ותעשייה ולט על כך, ובאיזו מדה?
בקטר לעידוד הטקעות הון, על-ידי הסברה
ואינפורמציה, הרף גם לי היה נדמה שלא נעשה די, אם כי הרבה רשויות
מטפלות בכך. לי נראה שאם כי יש לנו תעמולנים טובים, אין הדרכה לגביהם,
והיה רצוי מאד להסב את תשומת הלב לנקודה הטובה זו.
מכון התקנים הישראלי. תקציב ההוצאות שלהם
יהיה כ-350 אלף ל"י; מזה הנתפשות הממלה היא רק ב-7%. בענין מזון,
למשל, נותנים להם 2000 ל"י, לפני לנתנים ניתן להם סכום של 5000 ל"י.
אינני רואה כל סכום למעבדה למוצרי שקסטול.

א. הרצפלד:

בעיית הקרטלים חייבת לבוא על פתרונה, ולא על
ידי כך שמערכבים את מפעלי המ.ביר, סולל-בונה
וכד' עם הקרטלים ורוצים לנהוג לגביהם אותו דבר.
האם בא איזה הסדר בנוגע למסדר להטקעות?
האם עושים כל מה שאפשר בשטח התיירות?

א. סטופ:

כיצד אתם מביטים עכשיו, לאחר מה שקרה בזמן
האחרון, על ענין תורכיה?
מה עושים כדי שהעולם היהודי יוכל להשתמש
וירצה להשתמש במוצרים שלנו יש עליהם מונופול - דברי קדושה מישראל
ויינות מישראל?

ה. למדן:

בעקבות מכתב שכתבה ועדת הכספים, וכו' בקשה
הגדלת יבוא אורז, קבלנו תשובה שבטנה הבאה
חוגדל חלוקת האורז לחוטבים. האם זה קיים?
מאין בזמן האחרון הרחבת רשת החנויות
לבגדי נשים, מכדים יוצאים מן הכלל, יקרים מאד, מתוצרת-חוץ?

הו"ר י. גורי:

זיכרי מזון. אליבא דכולא זוהי תופעה חמורה
ביותר. האם יש לכם ההכרה, שהופעלו מצדכם
כל האמצעים האפשריים בענין זה. ואם לא - מדוע?
תיירות. האם הנהלת מסדר המסחר והתעשייה רואה
ענין זה באותו אספקט שרואה אותו מר עזר, והאם יש לכם תכנית להפוך את
ענין התיירות למקור ברכה גדול למדינה? ומה צריך לעשות כדי שבקצב מהיר
יותר יגיעו להישגים גדולים יותר בשטח זה?

ישנה גזברות תקציבית וישנה גזברות החשבון המסחרי. לא אקטה על מספר העובדים בגזברות החשבון המסחרי, מה שאין כן הגזברות התקציבית. לא ברור לי אם לפי היקף התקציב העומד לרשות במסדר, אין המנגנון הזה גדול מדי.

אימות מדות ומסקלות. אולי אפשר לקבל דברי הסבר קצרים, כיצד מתגמטת הסעולה הזאת, מה עושה החטיבה הזאת? השתתפות בתקציב המכון לפיריון עבודה-אבקס הסבר לטעמי זה, וכן על הסעיפים - יחידת חקר בארה"ב והוצאה, בקורי יבואנים מחו"ל.

העטירת מזון, האם זהו פיקוח על העטירת מזון, או פעולות הנעשות על-ידי המסדר עצמו?

"קמחים וניירותים"; "ההגחה רפואית" - סעיפים אלה אינם מנוסחים כהלכה ויש להבהיר את ניסוחם.

האם אפשר לקבל מוחג איזה שהוא מה מתקציב המסדר מיוחד למסחר ומה לתעשייה?

האם למסדר המסחר והתעשייה ישנה איזון מחשבה בטוח צמצום מספר המפנסים בענפי השירותים והגדלת מספר המפנסים מעבודות פרודוקטיביות, או שהמצב לדעתו מניח את הדעת ואין לעשות מאומה בטוח זה?

מר ז. סוזאניב

קיימת במסדרנו מחלקה הקובעת מחירים ומתח רווחים, ובזדקת קלוקלציות בענפים הנמצאים

עדיין בפיקוח. עיקר העבודה היא עדיין בטיפול בהיטלים שהוטלו על מצרכים שונים ויבוא שונה בתקופה הקודמת, לקרנות הסוואה ותשלומי חובה בסכומים ניכרים, וישנו עדיין בירור רב בקשר לזה. אולם המחלקה הולכת ומצטמצמת בהיקף עבודתה, וחוטבני שבטנת התקציב הבאה בהחלט ייגמר הטיפול בעניני העבר, חוץ מהמצרכים הנמצאים עדיין בפיקוח.

אשר לסאלת מר לזו בקשר לטחרורים מהמכס, הרי ישנם כמה פקידים בנמלים, פקידים מוסמכים שלנו, הנותנים אישורים מטעם המסדר על החטבונות, על מחירים, על כך שבוצעו תשלומים של הפרטי דולרם על דמי ביטוח וכד'. אין כאן פטור ממכס, אלא זהו אישור שהדולרים טולמו לפי 1.80 ל"י, זהו מנוי מטוחף של מסדר האוצר וסלנו. יש בסך-הכל 4 עובדים מסוג זה, העוסקים בעצם בעבודת-עזר למכס.

יש לנו במסדר מחלקה מיוחדת המטפלת בפיתוח המוצר בתעשייה. היא מדריכה את התעשייה בקשר לטיב האריזה, למשל, כיחוד במוצרים ההולכים ליצוא. מחלקה זו עומדת עתה בפני הרחבה ושני בדרכי פעולתה, וכבר הוקצב סכום יפה בדולרים לשם כך. פעולתה תעשה כשיחוף עם מוסד מיוחד באמריקה, בשיחוף עם הסכניון. זה יהיה מנגנון אשר ידריך את התעשייה לטפר את הטיב וכמויחד באופן וכו"ל אריזה אשר המטון את עני הקונים בחו"ל. בטוח זה יש הרבה מה לעשות, ובטוח האחרונה הקדטנו לה גם זמן רב.

יש לי כאן פירוט מדוייק בקשר לצריכת הלחם והקמה לאחר טנורי הסל. בסך-הכל השנתית בהיקף הארצי, אה נסווח את צריכת הלחם בכל צורותיו בסנת 1953 לזו של 1954, הרי צריכת הלחם במוצע בסנת 1953 היתה 10 קילו ו-415 גר' לחדש והממוצע החדשי ב-1954 - 10,25 גר'. הממוצע החדשי של צריכת קמח אחיד ב-1953 היתה 13,182 גר' והשנה - 12,335 קמח לבן - בסנת 1953 - 5,799 ובסנת 1954 - 6,327 גר'. סך-הכל הצריכה ירד בערך ב-4% בהיקף השנתי וישנה הקטלה בצריכת הלחם הלבן לעומת ירידה בצריכת הלחם האחיד. הממוצע השנתי של 1954 הוא משעה במקצת, כי הטנורים במחיר חלו באמצע השנה. בחדשים הראשונים של 1954 היה הממוצע מעל ל-10 קילו לנפש לחדש ובחדשים האחרונים של השנה - פחות מ-10 קילו. ההנחה היא, שב-1955 תהיה ירידה ניכרת יותר מאשר 4%.

הירידה היתה פחות מהמטוערת וישנם כמה הטברים לכך. אם נקח את תמונת האזורים הטונלים בארץ, הרי באזור הצפוני, עלתה הצריכה ב-1954 על זו שב-1953 מסליבת ביטול הפיקוח על גרעינים מקומיים והקצבת יותר קמח לאוכלוסיה הערבית. יש גם להניח סגולה ההכרחה ללבנון. באזור הצפוני היה סך-כל הצריכה השנתית בקמח לבן ב-1953 - 5,193 גר' וב-1954 - 6,608 גר'. ישנה עליה בצריכת קמח לבן, ואין לזה שום הסבר אחר חוץ מהתופעה הקטורה עם האוכלוסיה הערבית.

(המשך הישיבה - רטמה אד)

מגן סך המסחר והתעסיה ז. סוואיב: (המסך)

ההערכה היא כי כיום משתמשים בכמות יותר קטנה של לחם עבור הלול, כל המאירים הירודים בענף הלול ניבם מצדיקים שימוש בלחם שפאירו יקר, וכן בגלל השפע היחסי שהיה בגרעינים. בחשבון הכללי של הטובסידיות תחול כנראה הטבה, וזאת בגלל הגדלת הצריכה בלחם לבן והקטנת הצריכה של לחם סקסו מיוחד. הדבר יביא כנראה ירוח מסוים לקופת המדינה.

ושאלה כמין שאלה בקשר להחלקה לפי חוקר השווקים. הטבה מופיע בתקציב סכום עבור חקר השווקים. מאדרי שהוטב ריכוז הפעולות הכלכליות במרצות-הברית, הועמד ברמת הפעולה סוויטרמן בדרגת ציר, ועל-ידו כועלת מחלקה לחקר השווקים. סוויטרמן כפוף למעשה לשגריר ישראל במרצות-הברית, מולא בפעולותיו הכלכליות הוא עומד בקשר ישיר עם המשרדים הכלכליים: משרדי המוצר, המסחר והתעסיה והחקלאות.

לשאלתו של יו"ר הוועדה מה אירוסו של הסעיף "הוצאות ביקורי לבוטניה סווא"ל" עלי להשיב, כי קיימת תכנית להביא מרכה מסלחת של קוביץ מבתי-המסחר הגדולים, שהם למעשה קובעים במידה גדולה את הפוליטי של הקבוצות של המפעלים הגדולים, כדי שפאירו את תעשיית המרץ ויראו את הדוגמאות. המוצרים הנמנים בחשבון לכנייה במרצות-הברית הם בשורה הרשונה: סכססיל, מוצרי סתיקה ובעליים. אנו סמד מעריכים פעולה זו, ונעשה במסך כדי להכליל סכום זה בתקציב במרצות-הברית יש רועם מוטעה כאילו אין לנו תעסיה רכינית במרץ, ויש לתקנו. הכוונה היא למסלחת גדולה בת 40 - 30 מיט, ומבי סקורה שובליה להביאה בקרוב.

חבר-הכנסת לוז השיב שאלה בנוגע לחברות ה"סקריפ". מינבי רוצה להרחיב את הדיבור בעניין זה, דבר רבות בפרטה זו שיש לה היסטוריה מרוכה. ברור שלא כל-כך קל להשתלט על החברות הללו ולבדוק מה עומה כל מדה המקבל "סקריפ" עם מוצרי המזון. היו כמה וכמה בעיות פיסקליות, כי החברות היו חייבות למוצר סכום מסוים, אם מינבי טועה, למעלה מחצי מיליון דולר. בהתאם לאמכה היה על החברות להטמיר במרץ 42% מהמחזור, וכך נצטבר החוב. הם סילקו את חובם והבטיחו מטפחה יותר נדירה בסיב ובמחיריים. כתוצאה מהכנסת גורם נוסף לענף זה, גורם של התחרות, ירדו מחירי המוצרים באחוזות בלה ג-30%.

תכנית הממשלה - סטר נמצאת בשלב ביצוע - להביא מרצה מחודרת בסכום מסוים ולהכניסה לשוק, הגרסה להתחרות, ובעקבותיה - ירידת מחיריים. לשה כך תקיימה חברה, אשר יהיו סוואבים בה כל הגורמים הפועלים במזון של סוואי הסקטוריים, הפעל סוכן הממשלה ובהדרכתה. הממשלה תהיה מיוצגת בהנהלת החברה. החברה תביא מוצרים הנמצאים בשוק החסטי, לעת עתה בהיקף ממוסכם - במיליון דולר.

ענין זה הוא כרגע בשלב של הכנה ומרגון, ולכן מבי מעדיף כי כעבור שבועיים-שלושה תזמינו לישיבה את בניגלי המוצר ובניגלי מסרד המסחר והתעסיה, כי הפעולה היא מתוכננת בין שני המשרדים, כדי לדון בענייה ולמסור יותר פרטים.

יו"ר י. גורבי: לוועדת הכספים יש יסוד להתרעם על התנהגותה של הממשלה כלפי הוועדה בענין זה. לנו היה בירור רחב לסדי בענין חברות ה"סקריפ" בעקבות הדו"ח של ד"ר פיקר, והוועדה עמדה להוציא מסקנות. כאשר הוועדה עמדה לסכם היא נתבקשה על-ידי הממשלה, על-ידי המוצר, לעכב את הדיונים ולא להסיק מסקנות, היות והממשלה עוד טרם הספיקה לדון על הדו"ח. היה לנו ברור שלמחר שהממשלה תדון, היא תרצה לשמוע את חוות-דעתה של ועדת הכספים לפני שהיא ניגשת לביצוע.

א.ד.

איך שלא בגדיר את הפעולה שנעשית עכשיו,
כפי הנראה שהמטלה עומדת לבצע את הפעולה הזו. אני מציע שהדיון בעוד
שבועיים-שלושה יהיה דיון לאחר מעשה.

סגן שר המסחר והתעשייה ז. סוואליב: ההסכם שהושג לפני חדש ימים
לא שינה באופן מעשי את המדיניות
כלפי חברות ה"טקריפ" כפי שהיתה קיימת עד כה, וכל הבעיה בעינה עומדת
וטעונה בירור. אשר לתכנית להקמת "סוק סקביל" - הרי התכנית הקיימת
זמן רב ונדונה במסילה; היא גם אינה נובעת מההסללות של ד"ר פיקר.
המגמה היא שהפרטים במחירים יכנסו לקופת האוצר, אשר תספוג את הכסף.
אני הייתי מבקש לתכנית זו, מנקודת-ראות פיסקלית, תוסבר ביתר פירוט
על-ידי נציגי האוצר.

ד. בוז'רנו: איזה משרד מטילתי יהיה אחראי על ביקורת
היבוא, מנקודת-מבט של התחרות בתוצרת הארץ?

סגן שר המסחר והתעשייה ז. סוואליב:
החברה תפעל לפי הוראות המטילה, וכל
פעולותיה תהינה תחת הליגות משרדי האוצר ומשרד המסחר והתעשייה.

ח. רובינ: היכן מתבטא בתקציב הרווח המסחרי של פעולה
זו? כן אני מבקש לדעת מה היא הקולקציה
של לירה-דולר בפעולה זו.

היו"ר י. גורי:
הפעולה תוכננה לאחר שחובר התקציב.
אם הדבר עלול להתקף בתקציב זה - יוגס
תקציב נוסף.

ח. רובינ: יש הפניות רבות מהשבון מסחרי שאינן
מתקפות בתקציב. אני שואל באופן קונקרטי
בענין זה.
אני מבקש באופן פורמלי לקיים דיון בגדון,
בו הנסתר טרנבה מהגלוי.

סגן-שר המסחר והתעשייה ז. סוואליב:
אני מצטרף על הרושם שנוצר כאן כאילו
יש כאן טעות נסתרת. אני חושב כי פעולה זו היא סמך רצויה וחשובה.
לחבר-הכנסת הז'רנו רצוני להשיב, כי
לא יובאו ארצה מצרכים המותרים בתוצרת-הארץ.

רצוני לעבור עתה לסאלותיו של חבר-הכנסת
דיין, וזו גם תשובה לשאלה כיצד מכינים את תכנית היבוא. תכנית יבוא
הטווח נדרשה במשרדי המסחר והתעשייה והתקלמות יחד עם מנצי האוצר, אשר
עובדים על הסעיפים השונים. התכנית מופיעה גם בחוברת אשר הוכנה על-ידי
משרד האוצר, והיא מורכבת מכמה סעיפים בולטים וגדולים המפורטים
החלק הניכר של תכנית היבוא המסתמכת ב- 48 מיליון דולר. הסעיפים הם:
חטה, בשר, סוכר, שמנים, דגים, תה וק"ה. אם שביניהם לפעמים - וזו
תשובה לחבר-הכנסת גרייב - בצל או כמות קטנה של תפוחי-אדמה, הרי נעשה
הדבר תמיד בתיאום מלא ולאחר דיונים בינינו לבין משרדי התקלמות והאוצר.
יש אצלנו תקופת קצרה, בהדטיב יבוא, פברואר ומרץ, בין היבוא הסתורי
והאביבי של תפוחי-האדמה, בה מורגש מחסור במאריך זה, והמחירים עולים,
דבר אשר משפיע על המינדקס. לכן יש צורך להביא בתקופה זו כמות קטנה
של תפוחי-אדמה כדי לספקם לאוכלוסייה במחיר הוגן. אשתקד הזכנו תפוחי-אדמה,

אולם בגלל הכפור ששרר בארצות הירופה שיזרו האניות לאגיע, וכאשר הגיעו הביאו עמם תפוחי-אדמה בגושים. הצנה ראינו לעמוד על המשמר והזמנו, בתיאור כללי עם משרד החקלאות, כמות קטנה מזמן יומי של תפוחי-אדמה - 6,000 - 5,000, אולם הירע שאנו ובשארנו לנו יותר מדי תפוחי-אדמה מלבול המולי, וגם בתפוחי-האדמה שהכינונו לזריעה לא השתמשו, כי החקלאים נזהרים מלזרוע תפוחי-אדמה במיוחד בשנה זו. בכלל כמות החקלאות עוברת יותר ויותר לגידולי תעשייה, היות וענף זה מכביס יותר. גם מזג האוויר החם וחוסר הגשמים הקדימו את היבול המביבי; חשבנו כי תפוחי-האדמה הראשוניים יופיעו במצב אפרייל או בסופו, אולם עתה מופרים החקלאים כי אפשר יהיה לאסוף את היבול בסוף מרץ. מתברר לכן כי היינו מיטיבים לעשות גילו הזמנו את מחצית הכמות, אבל ברור שלא יכולנו לאזנת מרעם את אשר יקרה. הדבר נעשה תוך תיאור עם משרד החקלאות ומשרד האוצר, ולכרות כל התכנון ושימוף הפעולה גי-אפשר היה להעריך בדיוק את המוכיב.

חבר-הכנסת דיין אמל מדוע מביאים בשר מהחוץ

במקום לעודד גידול עופות מקומי לבשר. חברי הוועדה ודגלי יודעיה על הסידור האחרון שנעשה לפני שלושה-חודשים לגבי העלאת מחיר בשר בקר מקומי וזריגון מכירתו מהמסקה. לפי הסדר זה 30% מהכמות במטרים למשרד ההסחר והתעשייה בפחיר מסלתי, והעודף - במכר במחיר מוגדל מוסכם. הדבר הביא לידי כך שהוקטנה השחיטה הבלתי-רשמית וגדל התיקף של שחיטה בבתי-המטבחיים. עכשיו מתנהל דיון בבעיה זו, ואולי נקטין את כמות הכשר שנמסרות לנו. - 30% ל- 20% ונגדיל את הכמות למכירה במחירים יותר גבוהים, וזאת בגלל הנכיה המורגשת לשחיטה בלתי-רשמית סודים. בני מקווה שהקמת האחוז יחד עם מספקת העופות - וקיימת מספקת עופות יפה וגדולה במחירים הגבוהים לאוכלוסייה - יביאו לשיפור המצב בסטח זה.

חבר-הכנסת דיין אמר גם שיבוא הבשר מהחוץ

פוגע בגידול המקומי. בתכנית היבוא אפשר לראות שאנו מביאים 6,800 טון בשר בקר בסכום של 3,7 מיליון דולר לשם חלוקה של 12 פנות חדשיות בנות 100 גרה כל אחת. לפי הערכתנו, גם אם נביא כמות זו סח"ל, שהיא מתחלקת לאוכלוסייה בפחיר זול בגלל הסובסידיה, ונביא בחשבון את הבשר מהגידול המקומי פלוס העופות - עדיין נהיה רחוקים מלספק לאוכלוסייה את כמות הבשר המגיעה לנו. כגון נשמלה שמלה מדוע מרשים שחיטה של פרות חולבות, ודבר זה רק מוכיח כי למרות היבוא ולמרות המספקת הגדולה של עופות, הצריכה היא כזו שעדיין מסתלם לשחוט את הפרות החולבות לשחיטה. דבר זה מוכיח כי לו עמד לרשותנו סכום כסף מספיק במטבע חוץ היינו צריכים להביא כמות צורת גדולה של בשר מהחוץ. אותה כמות שאנו מביאים בווואי שאינה פוגעת בגידול המקומי הן של בקר והן של עופות.

היו תכניות לסימון הפרות כדי למנוע שחיטה של פרות חולבות, והענין הועבר לטיפול למשרד החקלאות. ברור שאם יש דרישה בשוק - קשה למנוע את השחיטה.

דיין: בני טוען בגד הכפת השוק בשימורי בשר.

הינר י. גורי: לפני כמה שבועות היה לנו ויכוח בוועדת הכספים בעת השימוע על בשר. היו חברי ועדה אשר טענו כי העלאת מעריף המכס תיפול על הצרכן, והמחבר היה בהעלאת ניכרת לכדי על כל ק"ג בשר. מהבירוריה שהתנהלו בוועדה או גר שהדבר אינו מוכרח לקרות בגלל שני טעמים: ראשית - הירווחיה של חברות ה"סקריפ" היו כה גדוליים שהן יכלו להרשות לעצמן - גאם לא ירצו למכנא את התצרוכת, שלא להעלות במידה ניכרת את מחיר הבשר, אף על פי שהמכס עליו יגדל. כן נאמר לנו שהנסיון של השבועיים אינו מצדיק את החששות, אולם שמוקדם מדי לדון לפי זה מסוה שבידי חברות ה"סקריפ" היה מלאי גדול, ויתכן שכאשר יגזל המלאי תורגס העלאת המחירים. מדברי טגן שר המסחר והתעשייה אני מסיק שהדבר לא קרה, מסוה שהוא אמר כי בדרך-כלל מחיר המצרכים הנמכרים בחנויות ה"סקריפ" ירד במידה ניכרת.

שאלתי היט את היה יסוד לחשש בדבר העלאת מחיר הבשר, או שהמציאות הוכיחה שלא היה יסוד כזה.

סגן שר המסחר והתעשייה ז. סרנאייב:

כידוע אחת המטרות להגדלת שיעורי מכס היא להגן על תוצרת התרץ. זהו מטעם מכס סגן כדי שמכסר יהיה למכור אותו בקר מקומי בחובות ה"סקריפ". שיעור המכס הוקטן במידת-מה, לפי המלצת ועדת הכספים, ואני חושב שזו הייתה המלצה נכונה. נכון מה שהמרתל כי חלה ירידה מסוימת במחירים של המצרכים הנמכרים בחובות ה"סקריפ", וחושבני כי החטאות היו מוגזמים במקצת.

מינני רוצה לגעת בפרשת הקרטלים, שבה נגעו חברי-הכנסת דיין והצפילד. הדו"ח נמסר לממשלה, והנושא בכלל בסדר-יומה. הממשלה התחייבה בפני הכנסת להביא הצעת חוק למלחמה בקרטלים. ישנן הטקפות טובות על היקף הפעולה שיש לבקוט בה, אבל כמדומני שאין חילוקי-דעות על עצם הפעולה עצמה. נגד הסכמים השופרים על מחירים גבוהים ומוגזמים, טיב יורד וכדומה. אני מאמין כי הממשלה תביא הצעת חוק בנדון.

במסח זה יש ביצול רב לרעה בהרבה ענפיה של המסח. מישהו הזכיר כאן את ענין הגפרורים. בענף זה המסיק בית-המרושת אחד את עבודתו תמורת תשלום מבית-המרושת היחיד המייצר גפרורים, וכרוך מחוסר ההתחרות מולי גם גרם לטיב הירוד, אם שואלים אותנו מה אנו עושים כדי למנוע תופעות אלו אני יכול רק להטיב, שכל זמן שאין חוקה ברורה בנדון אנו מסתדלים לפעול במסגרת האפשרית של עידוד הקמת מפעלים מתחרים. גם עצם הדיבור על כוונת הממשלה להילחם בקרטלים מספיעה בכיוון זה, וכדוגמה אני יכול למסור לכם שאותו בית-המרושת "בסה" לייצור גפרורים, שהיה סגור כמה שנים תמורת תשלום, החליט לפעול מחדש. הוא הזמין ציוד, ואנו אישרנו את ההזמנה תמורת התחייבות - כל כמה שהחוק נתן לנו טפחות לדרוש התחייבות כזו - עד לערבות בנקאית, שהמפעל בטוח פניה ואופן לא יגיע להסכמים עם מפעלים מתחרים.

הצטערתי לשמוע כאן מפי חבר-הכנסת הרצפילד כי אנו מאילו זורקים לאותה קלחת צדיקים ורשעים כאחד. רצוני להביא לכם דוגמה אחת ויחידה בנדון, כי אני מקווה שיגיע יום בו נקיים דיון רציני בבעיה. אין אני אומר שמסח שיתופי הוא קרטל, אולם מה הממשלה רוצה להילחם בעד התחרות במסח - וגם אתה בעד התחרות - ובעד מתן שאננה שווה לכולם, שכל אחד ואחד יוכל לפעול באופן שווה כדי לייצר יותר טוב ויותר זול ולהתחרות ללא הפליה - אין להוציא מסגרות זו את המסח השיתופי. ואכן כדוגמה את המסרה שקראתל עליו בעתון "דבר", וזהו אחד המקרים הפוגע בעקרון של התחרות והממשלה צריכה להילחם בו, כשם שהיא צריכה להילחם נגד הסכמים בין כמה מפעלים המכוונים לבצל לרעה את ציבור הצרכנים.

קראתי בעתון "דבר" את דברי סגן סנהל "תנובה" שר ארצי אשר אמר, כי תנובה הזמינה לפני שנה תחרות לארצות ירקות במפעל מסוים בטבריה, למפעל פרטי השייך למסקיעי הון אמריקאיים, אשר בינתיים הועבר לתנובה. "תנובה" הצדיקה את ההזמנה במפעל פרטי בעובדה שהמסקיעי המרוכזים בעסק הירדן הם הזקוקים לתחרות, ולא כדאי היה להם להזמין בתל-אביב ולהובילן ריקות לעסק ולסלק דמי הובלה גבוהים, ואחר-כך להחזירן לתל-אביב. שורת ההגיון חייבה שכדאי להזמין את התחרות בטבריה ולחסוך בהוצאות הובלה. לאחר שבמסרה ההזמנה, הוזמן נציג "תנובה" לוועד הפועל של ההסתדרות ונדרש להסביר מדוע הוא מסר את ההזמנה למפעל בטבריה ולא מסרה למפעל קואופרטיבי "הארגז" בתל-אביב. בעתון נאמר, כי לאחר התערבות וטיפול של הוועד הפועל של ההסתדרות במסרה לאחר מכן ההזמנה למפעל "הארגז". הבאתי זאת כדוגמה כדי להבליט מדוע אני חוזר ומוסר שאם רוצים להתחרות, אני אפסר לומר למפעל של מסקיעי הון, כי לפרות שהוא ייצר יותר טובא ויותר זול, הרי צרכן מה גדול כמו "תנובה" לא יהיה קיים עבורו, מכיוון שיש איזה סוסד אשר יכול לתבעו לדיון ולהכריחו למסור את ההזמנה לאחר. אם אפילו המפעל יוריד את מחיר סוצריו, הוא לכל היותר יוכל להביא לידי כך שגם "הארגז" יוריד את המחיר, אולם את ההזמנה הוא לא יקבל. עובדה זו יכולה להרפות ידי מסקיעים החושבים להקים מפעלים, ויכול גם להיות כי לו ידעו בעלי מפעל שהוקם כי חוג מסוים של קונים יהיה סגור עבורם,

רצוני רק שהאמצעים המורכבים ממסך השיתופי יבינו, כי הם מכוונות
ובתמיכה רוצים שמדינתנו תקצה תמיכה ותהיה בה התחייבות וכל עוד נחמד
שייצר המוסד טוב וזול יוכל לרכוש לו עתה במסך, אזי יש מה ומה
דברים במסך השיתופי שיש לטנות. אין חרובה לפצוע המפעלים של המסך
השיתופי, אבל עליהם להתחרות במוסד שורה עם המפעלים האחרים.

מה דומה קיים לגבי ענף הצרכניות. מסתבר
כי במפעלות הצרכניות לא הצליחו להביא את התוצרת לפיכך במוסד יותר
זול וטוב. כפי שעושה חנות פרטית. דבר כן הדבר, ואין המדינה צריכה
לשטול, אם מוצדק הדבר שבמזורים רבים של המדינה קיימות מן דרך צרכניות
ואין דריסת-רגל לאיש פרטי להביא את תוצרתו. אם המדינה צריכה להסכים
שיטורר מהב לפיו המרכן יצטרך לשלם יותר ביוקר בעד התוצרת מכיוון שאין
מפעלים התחרות?

זהו ברוח סודתה ומסובך שאסור להתווכח עליו
רבות. הפרטי דגריה מלה רק כדי להשיג על פעולתו של המוסד-הכנסת הרפאלד,
מסר מסר כי בשום זה אין לגעת.

היו"ר י. גורלי:
אני מתאכזר על הוויכוח, זה מיוזם בוסט שאסור
לדבר עליו דרך אגב, זהו בוסט שיש לדון עליו
בפרוטרוט. אין לי טענות לאבר-הכנסת סובמייב, כיוון שהוא רצה להגן
על עצמו בקשר לדבריה שבאשרו כמין.

כל המסגר הזה, למי עניות דעתי, מינו
סייך לחוק הקרטלים במוסד יסיר; זהו בוסט לצדדי אחד. אם נמנעים
צרכנים המקבלים מרות של מוסד וולכסרי, ובמקרה לחזקין את המרגזים
בטוריה מוטיבים אותם בתל-אביב, בניגוד למינטרטיה שלהם, - הרי זה
בוסט ציבורי, פוליטי וחברתי וקטור בעמלה כיצד צריך לבנות את החיים
בארץ הזו, ולא בחוק הקרטלים. חוק הקרטלים במ לאגן על צרכנים, שלט
יתאחדו כל מיני גופים תעשייתיים או מסחריים על-מנת להוריד את המיב
או להעלות את המיירים. אם קיימת תוכנית כזו, בין אם היא קיימת
במסגרת השיתופי או במסגרת הפרטי, סחובתה של המדינה לאגן על אזרחיה
מפנייה. אם בהופעה כזו ישנו שני סימני היכר מלה - שמתאחדים על-מנת
להוריד את המייר או להוריד את המיב - צריך להילחם בה במפעלות החוק.

סגן שר המסחר והתעשייה ז. טומאליב:

רצוני להסיר כל אי-הבנות. מינוצי מפיע חוק
נגד קרטלים; הצעתי היא להקים רשות לעידוד התחרות חסית, כדוגמת רשות
הקיימת בארצות כמו שוודיה והולנד. מפילו במגילת האזרחות המאזרחות
בזכרים שלוסה עקרונות לפעולה הזו; קודם כל אם מתאחדים כדי לקבוע מחיר
יותר גבוה ממה שהיה קיים בתנאים של התחרות חסית ובזרמלית; שנית -
אם נוצר מצב המונע כניסת מתחרים לענף מסוים; שלישית - אם סידור מסוים
מונע בעד התפתחות וייעול של ענף מסוים בתעשייה. הדוגמה אשר הבאתי
בהחלט מצביעה על העובדה שמונעים כניסת אנשים חדשים לענף מסוים.
אם "המטביר" לאשל משוק תוצרת מסוימת ומיניו מוכן לסדוק משתת שנים
של "יצהר", מפילו כאשר היא יותר זולה מזו של "שמן", הרי בכך הוא
פוגע בצרכן שאריך לשלם יותר ביוקר והמוציא מהמעגל בית-חרוטה אחד.
אם קיים בית-חרוטה כמו "וולקן" המייצר המכשירים מטיב ירדה ויקרות -
לפי דעת כולם - אם לא יודע בציבור שמדינה בוסרת הפליות המבוססות
על קטר חברתי, פירוש הדבר שאם יקום מפעלי שני להמכשירות במסך,
אשר ייצר המכשירות יותר זולות ובמיכות יותר טובה, ויראה למכר תוצרתו
ל"סולל בונה" החולש על שוק הבניה במדינה רצינית מסד; אם יצרן
פוטנציאלי לא יהיה טובתה לו שיוכל להתחרות באגן חסית עם "וולקן" -
אזי לא יוקם אף פעם במדינת ישראל מפעל כזה. לכן אני סבור שענין זה
סייך לבעיית הקרטלים, ואין להתעלם מכך.

היו"ר י. גורלי:
בעקבות הוויכוח יהיה צורך להסביר לציבור
מה זה קרטל, כיוון שיש ערבותיה של מוסגיה
בנדון. כאשר נדע מה זה קרטל - נרצה להימנע משינוי

סגן שר המסחר והתעשייה ז. סוואייב:

לשמלתו של חבר-הכנסת גנרובסקי רצוני להשיב, כי קיימת טענה לסחר חוץ בסדר המסחר והתעשייה, ברשותו של המנהל הכללי, ומסתמך בה כל הסרדים המספליים ביצוא: סרדי האוצר, החוץ, מסחר ותעשייה וחקלאות. כאשר מנהל מסג ומתן סיווגים בו לכמות שלוש סרדים, ולפעמים גם בנק ישראל, כאשר יש לעשות סידורים מספיים, הלוואות וכדומה.

אשר ליצוא - לי ברמה כי שכללנו וסנינו הרבה דברים לאור הנסיון. אני גם מקווה שבעתיד יהיה אולי ריכוז יתר ותכנון בכל הבעיות הקשורות ביצוא. יש מדינות בהן קיימת מיניסטריון מיוחד לסחר חוץ, ואם מצלנו לגבי השמלות הכלכליות תהיה יד מכוונת ופדריכה אחת, או תיצא יותר פלא, המצב בטוח זה יתפר בהרבה.

ד.ד.: לא השבתי לי על שאלתי בקשר לסיפורי בשר.

סגן שר המסחר והתעשייה ז. סוואייב:

סיפורי בשר בפכרים רק באנויות ה"סקרופ", ועליהם סופל פכס גבוה. בכלל יש לציין כי המחזור של קומפנות סיפורים ירד בזמן האחרון.

אשר לרשיונות יבוא - הרי המנד החדש לתיאום בהוצאת רשיונות יבוא, שעליו הוחלט, סופעל עתה ואנו מקווים שהוא יפעל בצורה המביחה את הדעת. תהיה קיימת רשות, המורכבת מטבי הנסי האוצר וטבי מנטי סדר המסחר והתעשייה, אשר תעקוב אחרי הוצאת הרשיונות, תדאג לתאם אותם למדיניות הכלכלית ולתכנית היבוא ולמנוע כפילות. כן היא תעבד הוצאת רשיונות יבוא עבור סווארים שאינם בחוצים.

חבר-הכנסת גנרובסקי שאל לגבי ענין המסרות והטלת עונשים מדמיניסטרטיביים על מסעדות המספרות בשר חפורים וגמלים. המסרד עוקב אחרי זאת, ספקח, וכאשר הוא נתקל במקרים כאלה הוא מגיש משפטים. קיים הסדר בינינו לבין סרד המספטים, שעד לספר מסוים של עבירות, הוא יזרז את המשפטים ושהדבר לא יקח יותר מאשר חדש ימים עד לשמיעה בבית-המשפט. יש לחץ גדול להטיל עונשים מדמיניסטרטיביים, ואנו החלטנו להטיל במקרים של זיופי מזון המסכנים את בריאות האזרחים, ולכן יש ניטוק רציני, שאמנם מגישים טעם בגדו אבל הוא בינתיים מספיק לסכן את בריאות האיבור. במשך החודשים האחרונים עשינו פעולה סוזרזת בנדון, סגרנו מסעדות, אולי מיד הוכעל עלינו לחץ מצד מנטי איבור טוביה לבטל את רוע הגזירה.

בקשר לככירת בשר, עשינו בעד בוקף כדי למנוע זיופים. זיוף בשר מתבטא בהרבה מקרים בסכירת בשר טחון, ולכן מסרנו, באמצעות אר, סכירת בשר טחון אלא גם סוואנים אותו בבוכחות הקונה. הרוטם באיבור הוא כמילו סוכרים רק אשר גמלים וחפורים, וזהו רוטם סופעה. מטבע הדברים הוא כי על זמניה ישרים וכאריה אין מרביה לכתוב בעתונות, ומילו על סקרה מודד של סכירת בשר גמל מרעישיה עולמות.

אשר לכסרות, - אנו נתקלים בקשיים רבים בקשר ליבוא בשר כשר מחוץ-לארץ, שלא בנקל אפשר להגבר עליהם. קשיים נובעים מהטלחות ההדירות בין רבניה טוביה במראות טובות ומחילוקי-הדעות בינם לבין הרבנות הרוטטית. בטוח זה יש לנו רצון טוב לדאוג לאספקת בשר סדירה לאוכלוסייה וגם להגיע לכלל פטרה עם הרבניה, וזו בעיה שאינה פטוטה כל עיקר.

בענין הנורות המספליות אנו עומדים בקשר עם מכון התקנים. הנורות של בית-החרושת זה נמדקות על-ידי מכון לבדיקת התקנים בטכניון, ואני מודה כי לסרות כל זאת הנורות יבין

עדיין מליב טובה. לאחר שנסגר בית-החרושת של "פיליטס", בית-החרושת הקיץ והפרימיטיבי שבתיבה לא היה מותאם ביודו ובמסר תפוקתו כדי לספק את הצריכה של המסק. אי לכך נתנו הלוואות מתקייב הפיתוח וגם הזמנו ציוד חדש אשר הגיע מרבה ויופצל בעוד כמה חדשים.

תיירות דתית - מוקמת ועדה פירוודת, בסיחוף פעולה עם משרד הדתות, לעידוד וטיכול בעיות התיירות הדתית

גבי חובב כי מולקת התיירות הכניסה בטבה האחרונה רוח חיים בענף זה. ישנן לא רק תכניות, אלא גם דבריה בביצוע בקשר לסטיכת תיירים. יש כל אסימטריה שהונה תהיה מנועה תיירים מוגברת, ובתי-המלון כבר מרגישים בכך למי ההזמנות. נפתח בית-מלון חדש בהרצליה, וגם המסגר של מלון "הנשים" בירושלים חלף כנראה.

לשאלתו של היו"ר עלי להשיב, כי לאחר בירור במסעלה נתקבל רושם טוב על פעולותיו של מר עזר, וסני-המנכ"ר עצמו שאל מדוע לא נדרש סכום מספיק לפעולה.

חבר-הכנסת חזני הציג שאלה לגבי תכנון ופיתוח התעסיה. זו הפעם הראשונה שנעשו במדינה עבודות רציניות בסטח זה, מולט גנו דחוקים עדיין מתכנון מדויק. בעטה מחקר בקשר הדוק עם "סטפורד אינסטיטוט, שהטייטה שלו כבר מוכנה. בעטה מחקר רציני לגבי תעשיות הטכסטיל, מתכת, מזון וחייטקליית. בסטח הטכסטיל הזמין משרדנו מחקר במנגליה של אנשי "מרקס גנד ספנטר" אשר יהיה מוכן כעבור חדש. הזמנו גם מחקר סיועך תעשיות קקוטי המתנדס בבלי, אשר עטה עבודת מחקר יסודית לגבי ענף המניין, תעשיות המתכת והחטמל. הוא עטה ניתוח של המפעלים הקיימים, אילו מהם טובים ואילו רעים; מה חסר בתעשיות והיכן יש מקום להשקעות בתעשיות נוספות. הוא חיווה את דעתו הפרטית, ומסקנותיו ישמשו נושא לבירור. כן נתבקשה הלסכה ליעוץ כללי של גאט להקדוש את הזמן שנותר עד לגמר החווה בפיוחד לתכנון.

אשר לשאלה בדבר יבום המשלתי ומרטי עלי לציין שפרט לתיטה וסוכר, וחוף ממשר במקרים דחופים בליווד וכמה קניות מארצות-הברית במסגרת פיוחדת - המסעלה מלנה קונה. ברוב המקרים התחורה נקבית על-ידי המסחר הפרטי בדרך של כרזיה, התמנה להמלצות מבקר המדינה. מנו מסתדליה לשכר את התיטה. אין מקום לכן לשאלה בדבר הפרטיה במחיריה, כיוון שאין קניות מסוגרות של מוודו סארך.

בשאלה שאלה בדבר גמירה על תוצרת המרץ. בסטח זה הקימונו ועדה ציבורית הפועלת ליד משרדנו, אשר מודקת את הכל, והדבר מעכב לפעמים הוצאת רשיונות יבום. בענין הלוואה, למשל, הוקמה צעקה גדולה, בו בזמן שרשיון היבום ליוטה היה רק בטובה של 18,000 דולר. יש עלינו לחץ להביט מהו"ל בד גמנה, כיוון שבחוף-למרץ עולה מטר בד כזה 35 מנט ואילו כמון - 4 - 3 לירות המטר. על כן קיבלנו גוסטבוקא אפילו ממת הוועדה להגנה על תוצרת המרץ, ולמרות הכל הותקפנו על-ידי העתונות.

בשאלה שאלה מה יש פיקוח על מה שהביטים ליבום. יש פיקוח וישנן התחייבויות, מולט יש בנדון גי-הגנה בציבור. כאשר טישהו מביט חוסר-גלם לליצור, הוא חותם על התחייבות שעליו ליצור באותו סכום של יבום חוסר-הגלם. על כך שומרים ויש הטובה, ולפעמים העיכוב בהוצאת רשיונות נובע מהבדיקה הזאת. גבי מהיה המרון אשר מומר כי הכל בנדון זה הולך למישרין וכי הפרוצידורה היא מידי-גלית ומהירה; יש הרבה קטיים מוצדקים ולא-מוצדקים, אוביקטיביים ולא-אוביקטיביים. יש גם עיכובים הנגרמים על-ידי פשריני מאריים, שאנו תלויים בהם. זעם הציבור מכוון אלינו, כיוון שאנו מקבלים את התקנות ומצטנו מקבלים את הרשיונות.

אשר לשאלה בקשר לטמון הנהוג בוטאות למשקיעים
 בפירוש מצפון אפריקה, - הרי הקיפוננו כחלקה לעולה המשקיע המועלת
 זה בשנה ומחצה. החלקה בחקלה בקטייה בעבודתה כיוון שיש עליה
 לחץ משני צדדים: מצד אחד טוענים שהחלקה גורמת להגדלת שני
 טוענים שיש לעזור לעולים להתגדר בהרץ. העולים מבינים עמם סוודות
 אשר משתלם להביאן, ולעיתים פוגע הדבר בתוצרת-ההרץ, ומז קמה צעקה
 של התאחדות בעלי התעשייה או הייצוריים המקומיים. אנו משדלים לנהוג
 בגמישות ולרמות את שני צדי המטבע.

חבר-הכנסת רובין הציג שאלה בנדון תכנית היבוא.
 עלי לציין כי זה אינו דבר סטטי אלא דינמי; העבודה נמשכת במסך
 שנה שלימה ומדי פעם בפעם העובייה משתנה ויש צורך להתמט.
 (ח. רובין: מה היקף התכנית לגבי שנת התקניה הבאה?) הענין עדיין
 בשלב בירור בין המשרדים.

אני דוחה בכל תוקף את הטענה שבילו היבוא
 מתחלק לקבוצות לפי מפתח. (ח. רובין: מה בענין המכרזים?) בנדון זה
 עברנו דרך ארוכה. קודם היינו רגילים לערוך מכרזים בין היבואנים
 יחד עם השיווק. לאחר כסיון אנו עורכים את המכרזים בין המלקים,
 המיוצגים כגון על-ידי פוכים. יש פגיעות ויתרונות לכל שיטה. אנו
 עובדים בהיגיון מלא עם מבקר המדינה. אנו מעוניינים בשיטת המכרזים,
 אולם מדי פעם בפעם מתגלים קשיים. עשינו למשל ככך על תה ובטלנו,
 היות ותה הוא פארך שיש לו פוגים מסוגי שונים, אבל פוג סחיר שונה,
 וקיימת לכן אפשרות של התחרות בלתי-הוגנת. הוטארו לנו כי בענין הזמנת
 תה פוטב לבחור בפירמות ידועות שאפשר לסמוך עליהן, ולא לערוך מכרז.

הקבוצות אינן סגורות - כמו שבחר חבר-הכנסת
 רובין - ובנוגע לסדרי היבוא יש החלטה ספורטת של המשלה, ומשתדל
 למסור את פרטיה. לצרכנים גדולים שעסקו בעצמם ביבוא מאפשרים להיות
 יבואנים. יבואנים אשר יוכיחו כי היו יבואנים בדרך-אחרת והם בעלי
 מקצוע בשטח זה ועסקו בכך לא באופן מקרי אלא שיטתי והם רוצים להמשיך
 במקצועם - להם תהיה הזכות לתבוע את חלקם ביבוא. איש איש לו ידיעות
 מקצועיות רבות בענפים מסוימים, והוא איש מקומי, ימשי לתבוע את חלקו
 ביבוא.

אני מצטער מאד, אבל הדו"ח ה"דרושתי" של סגן
 מזכיר המשלה אינו דו"ח של המשלה. במקרה זה הוטל על פקיד מסוים
 להכין דו"ח, והוא הכינו לפי כשרונו, אסף עובדות מיושנות ונתן לפי
 הבנתו, אולם זה אינו מסמך מסלתי. אני מרסה לעכמי לאגיד כי אני
 חולק על הרבה עובדות, מסקנות ופירושים שלו.

היו"ר י. גורני: ד"ר פיקר הודיע ברטסיה הבירור, וחזר על-כך
 בהזדמנות נוספת, שכל מה שבאחר הדו"ח על
 אחריותו הפרטית נאמר ולא על אחריותה של המשלה. ביקשנו את הדו"ח
 מאת שר המוצר והוא הסכים להעבירו לנו.

סגן שר המסחר והתעשייה ז. טרנאליב:

בדו"ח מזכיר מכתב של ראש המחלקה הכלכלית
 של המסורה בו נאמר, כי לפי הוראות משרד המסחר והתעשייה הופסקה
 פעולת הפיקוח על הברחה. נדהמנו לקרוא זאת בדו"ח, ודושינו בירור
 מצל המפקח הכללי של המסורה, אשר כתוצאה ממנו נחברר כי זה מצד מפי
 הסמועה וללא כוונה.

אני דוחה בכל תוקף את הטענות שבילו קיים
 הטכט סודי וג' בטלמני בין מטרדנו לבין בעלי המפעלות לגבי הורדת מסל
 הלוח כדי לפתור את בעיית המחיר. יש מספר מספמים כלודים ענשים
 מדמיניסטרטיביים וסגירת מפעלות בגלל הפחתת מסל הלוח.

היו"ר י. גורנין:
 דומני שלפני כספך שבועות, לאחר הסערה
 שביב פרשת החיר הלחה, במסגרת ידיעה
 בעתונות כי מסקל הלחה ירד במידת מה, וגם ביטבו יוצגות. מסביר
 שהעבריינות יכולה להיות מעבר לגובה ידיעה שהוסכם עליה.

סגן שר המסחר והתעשייה ז. סוזנליב:
 לא היה מדבר הזה, ויש כמון כזוהה אי-
 הבנה. יש פיקוח על כך ועל העבריינים מוטלים עשירים כבדים. קיבלנו
 את הצעת בעלי המאפיות והקיסונים וצדה בה שותפו בניגודם, וצקבע נוהג
 לגבי המסקל.

בענין החלב - מוקדם עתה מפעלים
 רציניים בעזרת יוצאפ לחלב מפוטטר, והוא ייסבר בתכונות גדולות.
 בינתיים הוקם מפעל בשם "טוב-נוגה" אשר כסווק חלב סטרילי בבקבוקים.
 חלב זה מפטר להחזיק כמה חדשים בלי פקור והוא מינו ממקלל.
 (ח. לקדון: האם הרכב חלב זה נבדק?) יש מעבדות ויש לדיקות, אבל
 על-כך ראוי לקבל חוות-דעת מוסמכי לאחר תקופת במיון.

מין בני יכול להשיג על השמלה בדבר
 הידיעה שהופיע בעתונות על אצטון היקפה של המסורה הכלכלית.

בתקציב הפיתוח של המנה היה צמוד לתעסוקה
 טכום של 600,000 ל"י, והביקורת עליו היתה משולבת עם משרד העבודה,
 האיגוד המקצועי, נותני העבודה ומשרדנו. בני המקס את המדי-הכנסת רובין
 להצביע על סקריה כדי שמפטר יהיה לבררם.

חבר-הכנסת רובין שמל אתו הבטיח החוקי
 להטלת מסלומים על אבילות סי. תלפוזים מלה הן דמי שירותים.
 (ח. רובין: בני שמלתי על הבטיח החוקי) בני הביג את השמלה ליועץ
 המספטי.

מין לבו כיום המבונות של קרנות
 השוואה; מיטלנו זאת. בעשית פעולה להעברת העודמים של המעולות
 הללו למוצר. חושבני כי מוטב ועניינים מלה יהיו במוצר, יושיעו בתקציב
 וייבדקו על-ידי הכנסת.

היו"ר י. גורנין:
 נאמר לבו במפורש שבמסך שניב עוד
 יגבו כפי יותר שונות בטכום של מיליונים
 אחדים. הדבריה נאמרו על-ידי שר המוצר בוועדת הכספית. (ח. רובין: זה
 מינו מופיע בתקציב) כאשר הם ייגבו - זה יועבר בתקציב.

סגן שר המסחר והתעשייה ז. סוזנליב:
 יש לארכיב ספל חלק מהה שמלפת
 טובסידיה ועל חלק - מסילים מסלומים, והדבר מצטרף-לאשבון. מסק
 המסומים, למשל, כולל את המצרכים הבטיח:סמן אמבל, הרבוניה, טבון
 וכו'. על חלק מהמצרכים יש הימלים, ולפעמים כבדים, ועל חלק מהל -
 מסלטים טובסידיה. לאחר מכן במשבון המופי, המכונים המבונות.
 את הכוונה לזה - הרי פעולה זו במשבת.

היו"ר י. גורנין: את המסך המשובות בשמע בישיבת מחר.